



Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol  
**PRESSEMEDDELELSE NR. 84/16**

Luxembourg den 6. september 2016

Dom i sag C-182/15  
Aleksei Petruhhin

**En medlemsstat er ikke forpligtet til at indrømme alle unionsborgere, der har færdedes på dens område, den samme beskyttelse mod udlevering som den, dens egne statsborgere indrømmes**

*Inden de bliver udleveret, skal den pågældende medlemsstat imidlertid give forrang til udvekslingen af oplysninger med oprindelsesmedlemsstaten og gøre det muligt for denne at anmode om overgivelse af statsborgerne med henblik på retsforfølgelse*

Der blev på Interpols websted offentliggjort en meddelelse om efterlysning af Aleksei Petruhhin, der er estisk statsborger. Han blev anholdt den 30. september 2014 i byen Bauska (Letland) og derefter varetægtsfængslet. Den 21. oktober 2014 modtog de lettiske myndigheder en anmodning om udlevering hidrørende fra Rusland. Det fremgik af denne anmodning, at der var blevet indledt en straffesag mod Aleksei Petruhhin, og at han skulle tilbageholdes for forsøg på omfattende narkohandel som del af en organiseret bande. I henhold til russisk lovgivning straffes denne lovovertrædelse med fængsel i 8 til 20 år.

Anklagemyndigheden i Letland imødekom anmodningen om udlevering af Aleksei Petruhhin til Rusland. Aleksei Petruhhin nedlagde imidlertid påstand om annullation af denne afgørelse med den begrundelse, at han i medfør af aftalen mellem de baltiske lande om gensidig retshjælp og retlige forbindelser havde de samme rettigheder i Letland som lettiske statsborgere, og at Letland – henset til den omstændighed, at lettisk ret principielt forbyder udlevering af lettiske statsborgere, og at denne medlemsstat i overensstemmelse med en aftale indgået med Rusland ikke udleverer sine egne statsborgere til dette land – havde pligt til at beskytte ham mod en ubegrundet udlevering.

Augstākā tiesa (øverste domstol i Letland) har anført, at der hverken i national lettisk ret eller i nogen af de internationale aftaler, som Letland har indgået med bl.a. Rusland eller de øvrige baltiske lande, er fastsat nogen begrænsning for udleveringen af en estisk statsborger til Rusland. Det fremgår af disse internationale aftaler, at beskyttelsen mod en sådan udlevering kun er fastsat for lettiske statsborgere. Den manglende beskyttelse af unionsborgere mod udlevering, når de har begivet sig til en anden medlemsstat end den, hvor de er statsborgere, kan imidlertid være i strid med unionsborgernes ret til en beskyttelse, der svarer til den beskyttelse, som de nationale statsborgere indrømmes.

På denne baggrund ønsker den øverste domstol i Letland oplyst, om det med henblik på anvendelsen af en udleveringsaftale indgået mellem en medlemsstat og et tredjeland forholder sig således, at en anden medlemsstats statsborgere henset til princippet om forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet og til princippet om unionsborgernes frie bevægelighed og ophold skal være omfattet af den regel, hvorefter det er forbudt at udlevere egne statsborgere. Den øverste domstol i Letland ønsker ligeledes oplyst, om den anmodede medlemsstat (dvs. den medlemsstat, som et tredjeland anmoder om at udlevere en anden medlemsstats statsborger, i det foreliggende tilfælde Letland) skal efterprøve (og i givet fald efter hvilke kriterier), om udleveringen vil udgøre et indgreb i de rettigheder, der er sikret ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

I sin dom af dags dato bemærker Domstolen indledningsvis, at Aleksei Petruhhin, der er estisk statsborger, i sin egenskab af unionsborger har gjort brug af sin ret til at færdes frit i Unionen ved

at begive sig til Letland, således at hans situation er omfattet af traktaternes anvendelsesområde og følgelig af princippet om forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

De pågældende nationale udleveringsregler indfører imidlertid en forskelsbehandling i forhold til, om den pågældende person er lettisk statsborger eller statsborger i en anden medlemsstat. De fører nemlig til, at andre medlemsstaters statsborgere, såsom Aleksei Petruhhin, ikke bliver indrømmet den beskyttelse mod udlevering, som de lettiske statsborgere indrømmes. Herved kan sådanne regler påvirke den frihed til at færdes i Unionen, som statsborgere såsom Aleksei Petruhhin har, og de udgør derfor en restriktion for den frie bevægelighed.

En sådan restriktion er kun berettiget, såfremt den er begrundet i objektive hensyn og står i rimeligt forhold til det formål, der lovligt forfølges med den nationale lovgivning.

Formålet om at undgå risikoen for straffrihed for personer, der har begået en lovovertrædelse, skal anses for at have en legitim karakter i henhold til EU-retten.

Udlevering er en procedure, hvis mål er at bekæmpe straffrihed for en person, som befinder sig i et andet land end det, hvor personen har begået den lovovertrædelse, som vedkommende foreholdes. Selv om der generelt kompenseres for ikke-udleveringen af nationale statsborgere ved den anmodede medlemsstats mulighed for at retsforfølge sine egne statsborgere for alvorlige lovovertrædelser begået uden for dennes område, har denne medlemsstat nemlig som hovedregel ikke kompetence til at påkende sådanne handlinger, når hverken gerningsmanden bag eller offeret for den påståede lovovertrædelse er statsborgere i denne medlemsstat. Udleveringen gør det således muligt at forhindre, at lovovertrædelser, der er begået på en stats område af personer, som er flygtet fra dette område, forbliver straffri.

I denne sammenhæng er nationale regler, der gør det muligt at efterkomme en anmodning om udlevering med henblik på retsforfølgning og domfældelse i det tredjeland, hvor lovovertrædelsen påstås at være blevet begået, egnet til at nå det forfulgte mål.

Når der ikke foreligger EU-retlige regler, som regulerer udleveringen mellem medlemsstaterne og et tredjeland, er det imidlertid – med henblik på at bekæmpe risikoen for straffrihed, og samtidig med, at EU-borgerne skånes for foranstaltninger, der kan berøve dem deres i artikel 21 TEUF fastsatte ret til at færdes frit – vigtigt, at alle de mekanismer til samarbejde og gensidig bistand, der eksisterer på det strafferetlige område i medfør af EU-retten, gennemføres.

Det er således vigtigt at **give forrang til udvekslingen af oplysninger** med den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger, med henblik på at **give denne medlemsstats myndigheder mulighed for at udstede en europæisk arrestordre i retsforfølgelsesøjemed, dog forudsat at de nævnte myndigheder i medfør af national ret kan retsforfølge denne person for handlinger begået uden for medlemsstatens område**. Ved at samarbejde på denne måde med den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger, og ved at give denne eventuelle arrestordre forrang for anmodningen om udlevering, handler værtsmedlemsstaten på en måde, der er mindre indgribende i udøvelsen af retten til at færdes frit, samtidig med at risikoen for straffrihed i videst muligt omfang forhindres.

Domstolen bemærker desuden, at det fremgår af chartret, at ingen må udsendes, udvises eller udleveres til en stat, hvor der er en alvorlig risiko for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling. Det følger heraf, at **når den kompetente myndighed i den anmodede medlemsstat råder over oplysninger, der dokumenterer en reel risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling af personer i det pågældende tredjeland, er den forpligtet til at vurdere, om denne risiko foreligger, når den behandler anmodningen om udlevering**.

Ved denne vurdering skal den kompetente myndighed i den anmodede medlemsstat basere sig på objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger. Disse oplysninger kan bl.a. fremgå af internationale retsafgørelser, såsom domme fra Den Europæiske

Menneskerettighedsdomstol, det pågældende tredjelands retsafgørelser samt afgørelser, rapporter og andre dokumenter, der udarbejdes af organerne i Europarådet eller af FN-organer.

---

**BEMÆRKNING:** Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

---

*Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.*

*[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.*

*Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127*